

Rytmik FORUM

Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze medlemstidning Nr 1-2006 Årgång 24

SRD

Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze

Tema Afrika

Efter en givande årsmöteskurs med Edo Bumba blev vi inspirerade att göra en tidning med temat Afrika. Afrikansk kultur är inte så där vanligt i Sverige. Men det finns fyra ställen där det, så vitt jag vet, går att hitta afrikansk musik i Sverige.

1. Inom kyrkan. Afrikanska sånger har sedan länge varit en del av kyrkokörernas repertoar.
2. Musikföreställningar som riktar sig till förskolebarn.
3. Folkmusikfestivaler
4. Sist men inte minst - på musikhögskolornas rytmiklärarutbildningar.

Det finns en svensk-afrikansk rytmiktradition som ni kan läsa om i Gunnar Valkares artikel på sidan 4. Att just rytmiklärare lockas av afrikansk kultur skulle

kunna bero på att det afrikanska "ngoma-begreppet" passar ovanligt bra ihop med rytmikämnet. Det finns en hel del rytmikpedagoger som ägnar sig åt afrikansk musik och dans. Denna höst är flera grupper ute och turnerar med Afrikaprogram.

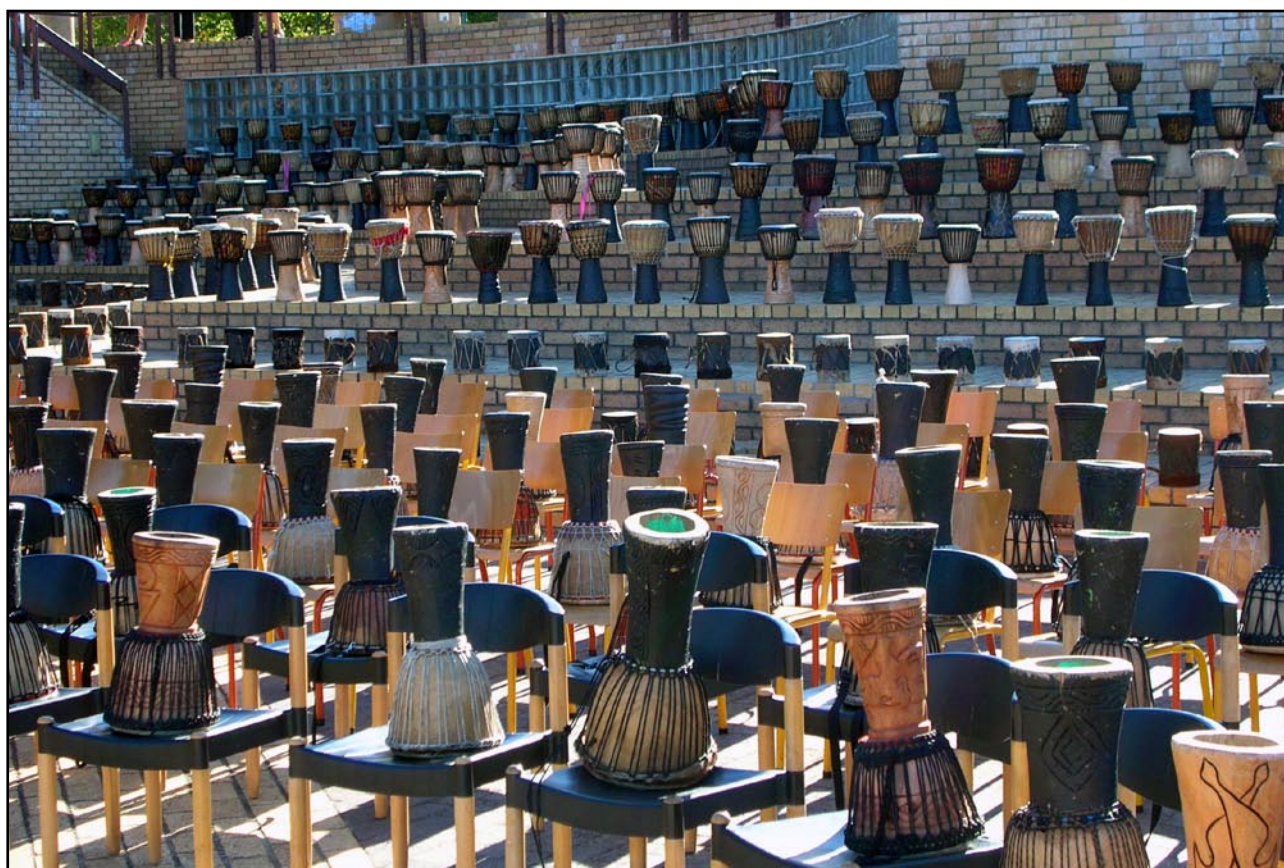
Alfred Granberg och Saga Blomberg heter två rytmik-studerande som har studerat den afrikanska musiken på plats, på musikhögskola i Sydafrika, läs om deras erfarenheter.

Lägg märke till den nya avdelningen Låtforum!

Där kan ni ta del av andras låtar och sånger. Eller varför inte bidra själv?

Ett stort tack till Alma och Marc som har skrivit det här numrets höstsång. Och till andra som har bidragit till det här numret!

Karin Jehrlander

Paus i trum-workshop första veckan för alla utbytesstudenter i Kapstaden. Se sidorna 6 - 9.

Rytmikforum ges ut av Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze
Ansvarig Utgivare: Camilla Gölstam, ordförande i SRD
Redaktion: Karin Jehrlander, Lotta Bergil
Redigering och Layout : SATB Tryck: Ekonomiprint

Skicka insändare artiklar, bilder och synpunkter via e-post till
karin.jehrlander@telia.com. Material på diskett eller på papper till
Lotta Bergil Sommarv 5, 169 31 SOLNA

ISSN 0280 - 6117

Omslagsbild

Batik köpt av gatuförsäljare
i Arusha, Tanzania.

Glöm inte bort vår nya hemsida
www.rytmikforum.se

Ordföranden har ordet

Mitt i den tidiga, mörka afrikanska morgonen vaknade vi av ett förunderligt ljud. Sömndruckna, förvånade och lite skrämde tittade vi på varandra. Blåsorkester – stark och onyanserad – i norra Tanzania, klockan fem på morgonen.

Nuförtiden kan jag och min man inte höra en blåsorkester utan att fnittrande tänka på de flitiga studenterna på Ruhidja Music School vilka agerade väckarklocka åt oss varje morgon i ett halvår. Trummor, tumpianon och marimbor hade vi förväntat oss, men istället var det en kvarglömnd relik från den tyska missionen som väckte studenternas övningsiver.

På swahili finns det inget direkt ord som uttrycker att känna.

Du lyssnar – sikia

Du ser – ona

Det du hör och det du ser talar om för dig hur du mår – vad du känner.

Under min utbildning till rytmiklärare talade vi ofta om begreppet kroppsgehor. Att lyssna med hela kroppen och att, med kroppen, uttrycka det du hör – sikia – och det du ser – ona.

Det man i Sverige kan gå dyra kurser för att lära sig är i Tanzania, så basalt att det finns inbyggt i språket. Närvaro i kroppen – kroppsgehor.

Vi hälsade på hemma hos den bananbonde som gjorde råämnena till de vackra trummorna. Kvinnorna skalade jordnötter och männen högg trummor. Allt kändes gemytligt och väldigt exotiskt.

”Vi kan väl hålla kontakt”, sa bananbonden.

Jag tänkte på min barndoms brevvänner. Kuvert med rödblåa ränder på kanterna; kuvert dekorerade med vackra frimärken.

”Har ni hotmailadresser?” frågade bonden

”Vi har ett bra internetcafé i stan.”

Världen krymper.

Vad är det som väcker vår inlärningsiver?

Ett behov av strukturskapande och nätverksbyggande inom vårt förbund har just väckt min iver. Plötsligt kastar jag mig med lust och glädje över nya uppgifter. Att vara ordförande i Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze – ett nätverk.

Jag behöver lyhörda öron och vakna ögon för att, med hela mitt kroppsgehor, lära känna och bli närvarande i vårt förbund. Tillsammans har vi möjlighet att tillgodose de behov vi har av allt från kurser och fortbildningar till diskussioner om arbetsmiljö och allmänna tips för det arbete vi utför.

Avstånd är inte längre ett hinder för ett aktivt nätverk. Vi har tekniken som behövs för att föra en livaktig dialog mellan människor med liknande intressen. Höstmöten och årsmöteskurser kan ge oss inspiration och idéer. Vårt framväxande nätforum kan hjälpa dig att hålla rytmikkontakterna levande.

Min vision är att vi skall hålla igång och driva ett aktivt samtal om rytmiken i Sverige. Ett samtal som äger rum när vi träffas på våra möten, men också genom det virtuella mötet på vår nya hemsida.

Varmt välkommen till SRD: s nätverk!

Djupt besviken på den musikutbildning som erbjöds i Sverige på 1960-talet och efter en akut konflikt runt en opera, som jag hade skrivit på beställning från för Kungliga Teatern, for jag 1969 till Uganda. Min tanke var att lämna musiken och i stället ägna mig åt journalistik med inriktning på tredje världens kulturer. Min besvikelse var parat med en på många sätt naiv förhoppning om att finna en mer positiv kultursyn i Afrika.

Vistelsen i Uganda gav mig många impulser och på visst sätt en ny inriktning. Jag började tänka på ett annat sätt, vilket så småningom ledde mig in på forskarbanan. Men också övertygade mig om att musik, trots min djupa vantrivsel i den gängse musikkulturen, nog var det som intresserade mig mest.

Den afrikanska attityden till musik och musikinstrument lärde mig mycket. Musik var någonting man gjorde tillsammans. Här fanns ingen standardisering, ingen mytologisk dyrkan av instrumentbyggare eller fabrikat. Ingenting av den konstmusikaliska virtuositetsmanin. Musikinstrument var vardagsredskap som man förfärdigade av vad som fanns tillhands, flöjter av vass, horn och trumpeter av antilophorn eller kalebass och rasselinstrument av allt som kunde låta.

Ett sådant enkelt instrument, som väckte mitt intresse var den enkla xylofon, som spelades av traditionella musiker hos gandafolket och flera av grannfolken. Den kallades "amadinda" på det lokala språket. Det är egentligen samma ord som "marimba" (ungefär som "fiol" och "violin") och betyder "något som klingar och består av flera delar". Den består helt enkelt

av tolv stora, grovt tillyxade men väl stämde trästavar utlagda över två banansträdstammar. Tonerna hålls på plats med små skinnsnoddsglor som naglas fast med pinnar i bananstammarna. Det som gjorde instrumentet speciellt intressant var att man spelade kollektivt på det. Det var alltid tre personer som satt runt om och musicerade.

Jag ville lära mig spela och fick kontakt med en musikergrupp på nationalmuseet i Kampala. Det var de överlevande medlemmarna av den störtade gandakungens hovkapell. De arbetade som kombinerade städare och musiker på museet. Att spela amadinda på det traditionella gandasättet var emellertid ingen barnlek. Jag insåg plötsligt att musik kunde vara organiserad på helt annat sätt än vad jag dittills tagit för givet. Jag behärskade knappast konsten när jag for hem.

Väl hemkommen ville jag naturligtvis fortsätta och också visa mina vänner det här roliga instrumentet. Jag tog mig för att i mitt kök snickra till en amadinda av vanligt svenskt byggvirke. Den blev ju delvis an-

norlunda jämfört med den afrikanska. Jag utgick ju från färdigsågat virke ("regel tvåtumfyra") och hade inga bananträd att lägga ut. Dessutom har ganda-folket en annan skala än den vi är vana vid. Först stämde jag på gandavis, med hjälp av en inspelning av muséets instrument. Men då insåg jag att det inte skulle gå att spela några av våra egna melodier på det instrumentet. Därför stämde jag om det till en vanlig pentatonisk skala. I den formen blev instrumentet populärt bland mina vänner. Jag byggde några till och efterhand hade jag kommit på en enkel praktisk variant utifrån de givna materialförutsättningarna. Jag fick nu vad man säger "blodad tand" och började bygga enkla musikinstrument av alla möjliga slag. Det blev så småningom en bok "Bygga musikinstrument" (1976) som innefattade en mängd etnologiskt grundade idéer om hur man skulle kunna bygga enkla ljudredskap med billiga och lättillgängliga material. Det ledde också till att jag 1975 bildade en musikgrupp, "Nävgröt", som var i verksamhet fram till mitten av 80-talet. Den bestod till stor del av rytmikstudenter, nya och gamla.

I mitten på 70-talet föreslog Kurt Lindgren, som då var rektor vid Svenska Dalcrozeseminariet att jag skulle leda en kurs i instrumentbygge med alla elever vid seminariet. Det blev inledningen på en verksamhet som pågick ända in på 2000-talet. Varje år avsatte en årskurs på seminariet en vecka för att arbeta i slöjdsalen på Hägerstensåsens skola, där seminariet var inhytt på den tiden. Vi byggde inte bara amadindor utan också flöjter, trummor och olika slag- och rasselinstrument av bambu. När seminariet inlemmades med Musikhögskolan 1979 följde verksamheten med. Vi fick ett utrymme där vi kunde ägna oss åt bygget. Snart blev den här verksamheten något av ett signum för rytmiklinjen vid musikhögskolan.

Verksamheten omhulldades av rytmiklinjens ledn-

ing men sågs med skepsis av musikhögskolans öriga makthavare. Slutligen förvisades verksamheten till B-husets källare.

På grund av att min forskning kom att ta alltmer tid i anspråk, tvingades jag i början av 90-talet att lämna över undervisningen i instrumentbygge till min mångårige medmusikant och kollega Johan Bergström. Han fortsatte med de årliga kurserna under flera år, även efter att han flyttat till Skåne. Men i det ständiga omformandet av utbildningen och med den ökande kursträngseln i programplanerna föll till slut, något år in på 2000-talet, instrumentbyggeskurserna bort ur rytmikutbildningen.

Emellertid gladde det mig mycket när några studenter i våras åter ville bygga amadindor. Under förlidna sommar träffades alltså de fyra studenter som hade utgjort rytmiklinjens första årskurs och jag hemma hos Karin Westberg i Vallsta, vid Ljusnan norr om Bollnäs. Här, i Karins morfars snickarverkstad och med intresserad medverkan av morfar själv, byggdes fyra amadindor i hälsingsk furu. Omväxlande med dopp i Ljusnan, god mat och sightseeingturer i omgivningen.

Gunnar Valkare

Akadinda, Amadinda, Ambira, Balafon, Balangui, Dimba, Dipela, Dzil Elong, Kalanba, Kponimbo, Kundu, Madimba, Marimba, Mbila, Mutondo, Rongo, Timbila, och Valimba.

Det här är bara några namn på afrikanska xylofoner

Kapstaden och Table Mountain - utsikt från Robben Island

Vårterminen 2005 hade jag förmånen att tillsammans med Alfred, också rytmikstudent, få åka som utbytesstudent till Kapstaden i Sydafrika och studera en termin på South African College of Music. Det blev en spännande och givande tid på många sätt.

Jag hade redan tidigare varit i Sydafrika, dels på långresa och dels som volontärbetare på en grundskola utanför Kapstaden. Jag var fascinerad av detta vackra och komplexa land och såg fram emot att nu få fördjupa mig i dess musik. Allt blev bestämt med ganska kort varsel, så jag hann inte bygga upp så mycket förväntningar, men föreställde mig mycket sång, dans, trummor och andra spännande instrument samt att få spela i sammanhang med andra musiker.

Saga Blomberg och Alfred Granberg

Både jag och Alfred såg till att välja kurser som fanns inom ämnesområdet african music, nämligen kurser i afrikanska instrument, ensemblespel, dans, afrikanska länders musik och kultur. "Afrikansk musik" är ju ett väldigt vitt begrepp som gör anspråk på att innefatta en hel kontinents musik. I de praktiska kurserna låg dock fokus på att spela instrument från södra, östra och västra Afrika. Vi spelade amadinda och akadinda från Uganda (träxylofoner som spelas väldigt snabbt med en speciell teknik av flera personer samtidigt). Vi spelade också mbira, som jag berättar mer om nedan,

bow (båge, ser ut som en pilbåge och finns i många olika varianter) kudu horn (horn från kudu-bocken), djembe och dun-dun (stor bastrumma) samt olika små "rasselinstrument" som jag trodde skulle vara busenkelt men visade sig kräva teknik och mycket träning.

Vår huvudlärare inom african music var väldigt trevlig och generös, han var mycket glad åt att vi svenskar var där och intresserade oss så mycket för afrikansk musik. Jag märkte dock snart att han tog väldigt lätt på lektionstiderna. Vissa gånger kom han sent, andra inte alls och ytterligare andra fick vi till vår glädje plötsligt dubbla lektioner istället. Nivån på den instrumentala undervisningen var ibland ganska låg, eftersom många av studenterna var så gott som nybörjare. Så jag lärde mig att ta till mig det som bjöds och att även söka andra sammanhang att lära mig. Jag gick till exempel med i en kör som förutom noterad musik sjöng mycket sydafrikanska folksånger. Många av körsångarna var operastudenter och den stämningen som uppstod när 70 personer med så starka röster sjöng och dansade med ett oerhört tryck och energi var fantastisk att uppleva.

Det instrument som jag kom att fastna mest för var mbira dza vadzimu från Zimbabwe. Mbira är ett slags

Hemma hos Mbuya Niyati - mbiraspelare i en förort till Harare

tumpiano, dvs. en träbit med metalltangenter på som man slår an med tummarna och pekfingerarna. Runt mbiran finns en stor kalebass som fungerar som resonanslåda. Dza vadzimu betyder "av förfäderna" och mbira spelas traditionellt i Zimbabwe vid speciella biraceremonier där förfädernas andar tillkallas för att ge råd eller välsignelse i olika situationer. Jag kontaktade en privatlärare och tog extralektioner och blev snart så mbirabiten att jag bestämde mig för att åka en vecka till Zimbabwe och lära mig spela ännu mer. Genom en körkompis fick jag kontakt med en mbiraspelare i Harare som jag kunde få bo hos en vecka och spela tillsammans med. Det blev en omvälvande vecka med många nya kontakter och mycket spelande. Mbira har ett vackert, kluckande, rytmiskt ljud. Det fantastiska med mbira-musiken är att den är så enkel, samtidigt som den rymmer en väldig rytmisk komplexitet. Två mot tre finns med i praktiskt taget alla sånger och dessutom spelar man ofta minst två personer samtidigt i olika stämmor som melodiskt och rytmiskt går mot varandra. Till detta kommer sång och hosho vilket är maraccasliknande instrument som spelas av speciella, mycket skickliga hoshospelare. Sångerna består av ostination som går runt, runt och spelas nätterna igenom under biraceremonierna. Tyvärr fick jag inte möjlighet att delta vid någon ceremoni, det får bli nästa gång jag åker dit.

Jag har fortsatt att spela mbira här i Sverige och spelar nu tillsammans med Celso Paco som bl.a. studerat musik i Harare. Jag har även använt mig av mbiran i undervisningen av barn. Jag brukar låta dem lyssna och gissa hur instrumentet ser ut innan jag visar det. De flesta barn tycker mycket om det och de brukar få försöka hitta pulsen. Vissa hör tretakten, andra hör tvåtakten. Än så länge har jag bara använt mbiran lite grand i rytmikundervisning men tror att man genom rytmiken verkligen skulle kunna jobba med det polyrytmiska och uppnå ett större lyssnande och djupare upplevelse av musiken.

Dingiswayo visar Saga Blomberg hur man byter trumskinn på en djembe

Mbira-spelandet har alltså i högsta grad fortsatt att vara med mig här hemma. Jag och Alfred har också fortsatt att sjunga och dansa sydafrikanska sånger i vokalsemblen Ageli, vilket är väldigt roligt.

Det är nu över ett år sedan jag kom hem från Sydafrika och jag känner mig väldigt glad att jag åkte dit. Sydafrika kallas ibland för the rainbow nation, som en beskrivning av ett land fyllt av olika färgstarka kulturer med allt vad det innebär: musik, konst, sätt att leva, språk, mat, traditioner m.m. Det finns problem, spänningar och rädsla men det känns också som ett land där allt är möjligt och med framtidstro. Jag kan varmt rekommendera att åka som utbytesstudent. Även om det ibland blev kulturkrockar och stunder av frustration så var det roligt, intressant och utvecklande att få uppleva hur det är att bo och studera i ett annat land med allt vad det innebär.

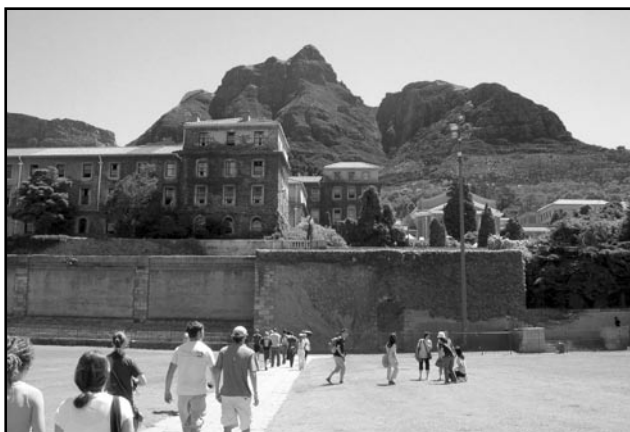
Saga Blomberg

Sara Blomberg tog examen i Stockholm december 2005. Arbetar just nu som musiklärare på Idunskolan (Waldorfskola i Nacka), körledare, workshopledare, mbiraspelare m.m.

Läs mer om vokalsemblen Ageli på www.ageli.se.

Jag var spänd i kroppen när jag satt och skrev min ansökan, det fick bara inte falla på att jag skrev en dålig uppsats tänkte jag. Ju mer jag filade på uppsatsen desto mer övertygad blev jag att jag ville åka. Jag ville få en helhetsbild av musik och dans från Sydafrika, sjunga och dansa i en sydafrikansk kör och framför allt ville jag resa bort och vara en del av ett nytt sammanhang i en ny miljö. I december kom beskedet att jag och Saga Blomberg var de utvalda att få åka till College of Music i Kapstaden som utbytess-

Upper campus - en del av universitetsområdet

tudenter i en termin. Jag blev glad och förväntansfull men hade inte tid att bli nervös eftersom det var så mycket som skulle fixas före resan. Tre månader senare och efter att några av osäkerhetsmomenten kring resan klarats upp kom vi fram till Kapstaden.

I samråd med rektorn valde jag de kurser jag ville och som stämde någorlunda överens med min utbildning. Kurserna som jag valde heter African Music, African Instruments, African Ensemble, African Dance och Music Education. Undervisningen på musikhögskolan i Kapstaden blev värdefull bla för att man fick känna sig hemma någonstans och för att man skaffade sig kontakter. Den praktiska undervisningen var inspirerande men inte så strukturerad och krävande som

Undervisning i matematik och engelska genom organisationen Shawco

jag tänkt mig. Det fanns mängder med föreningar och aktiviteter i universitetets regi som man kunde gå på med i. Jag gick med i Shawco och undervisade tioåriga barn i matematik och engelska en gång i veckan i kåkstaden Khayelitsha.

Redan innan jag åkte till Sydafrika sjöng jag fyrstäm-mig sydafrikansk folkmusik i sångensemblen Ageli. Väl i Kapstaden letade jag upp kören Choir for Africa vilken jag och Saga började i. Det är en kör som består av mest svarta och färgade sångare som är uppväxta i Sydafrika. Många medlemmar går på operautbildningen på musikhögskolan i Kapstaden. I Choir for Africa sjöng de både noterade stycken och folkmusik. Det var folkmusiken jag var intresserad av. Det var tydligt att klassisk musik och noterad körmusik hade högre status än deras folkmusik trots att det kändes som om de njöt mera av att sjunga folkmusiken.

Det hör ofta ihop en dans till sången som dansas samtidigt som man sjunger i deras folkmusik. Danserna är ofta repetitiva och ganska enkla men det var en ut-

Alfred spelar bow under en ensemblelektion

maning att få till samma gung i kroppen som många av de sydafrikanska sångarna hade. Det blev vid flera tillfällen ett suggestiv och medryckande känsla när hela kören dansade och sjöng tillsammans.

Att killarna i kören var minst lika bra som tjejerna på att dansa och röra sig till musiken gjorde att jag äntligen fick manliga förebilder i dans. Jag såg killar i kören som spontandansade när de stod och pratade. Vad jag förstod var det inte för att stila eller göra sig roliga utan bara för att de kände för det. Det har jag inte sett hända i Sverige. Efter flera veckor i kören märkte jag att det var något som var extra klurigt med danserna, de andra hade en annan grundkänsla än jag när de dansade. Jag har blivit uppväxt med att

man markerar nedåt med kroppen på pulsslagen till musik men jag märkte att de markerade pulsslagen uppåt istället. Efter den insikten blev det lättare att få känsla i dansen.

Jag blev invald i styrelsen i kören som pr-ansvarig. Kören var bristfälligt organiserad och körmedlemmarna hade dålig närvaro på repetitionerna. Som styrelsemedlem och som student på musikhögskolan tampades jag ofta med frågan hur mycket jag skulle gå in och tycka och påverka och hur mycket jag bara skulle ta det som det kommer. Jag ville inte komma som vit minoritet och gäst och styra för mycket samtidigt som jag inte ville se på när saker inte fungerade så bra som jag tyckte att de skulle kunna göra.

Jag är riktigt nöjd med att jag gjorde resan till Kapstaden och allt jag fick uppleva där. Jag tränade mig i att sjunga spela och dansa men ändå inte så mycket som jag hade tänkt mig. Jag ordnade en trivsamt vardag och blev en del av ett helt nytt sammanhang vilket känns som en stor behållning av resan.

Alfred Granberg

Namn: Alfred Granberg

Sysselsättning: Studerar 4:e året till musiklärare med rytmikinriktning på KMH i Stockholm

Utlandsstudier: Utbytestudent i Kapstaden vårterminen 2005. Utbytestiden räknas som en del av min utbildning.

Email: alfred_granberg@hotmail.com

Dingiswayo, mbiralärare i C.T bygger varsin mbira till Saga och Alfred

Må –bra- läsning med Afrikansk värme

Musiken är ett stort intresse för succéromanförfattaren Alexander McCall Smith. Denna Zimbabwefödda skotte spelar fagott i amatörorkestern ”The really terrible Orchestra”.

McCall Smiths bästsäljande böcker om den godhjärtade kvinnliga detektiven Mma Precious Ramotswe har charmat en hel värld. Böckerna utspelar sig i Botswanas huvudstad Gaborone.

Ett arv ger Mma Ramotswe möjlighet att förverkliga en dröm – att öppna Botswanas första detektivbyrå. Med mänsklig värme hjälper den driftiga detektiven sina klienter. Borttappade barn, förlupna äkta män, stulna bilar, förälskade tonåringar och falska skönhetsdrottningar – allt tacklas med humor och stor livsvisdom.

Bokserien puttrar på med ett trivsamt gemyt och stor respekt för den mångfacetterade botswanska kulturen. Vi lär oss förstå innebörden av Afrikanska hälsningsceremonier, häxdoktors roll i bylivet, traditioner runt giftermål och mycket annat.

Alexander McCall Smith berättar att en amerikansk psykiatriker ordinerar deprimerade patienter läsning

av Damernas Detektivbyrå. Detta med gott resultat. Släpp in den afrikanska solen i den annalkande svenska hösten!

Hittills utgivna titlar på svenska: Damernas detektivbyrå, Giraffens tårar, Vackra flickors lott, Kalaharis skrivmaskinsskola för män, Livets skafferi.

Camilla Gölstam

Kye, kye kule

(uttalas "chaj, chaj kole")

Kye, kye kule är en barnlek som man kan hitta på många håll i Afrika. Den finns i över 150 språkliga varianter men just den här versionen påstås komma från Ghana. Det här är en härmningslek där alla kan vara med. Sången är ett utmärkt exempel på s.k. "call and response" som är så vanlig i Afrikansk musik.

Kye, Kye, Kule

Kye, kye ku - le. Kye, kye ku - le. Kye, kye ko - fi'n - sa. Kye, kye ko - fi'n - sa.

5 Ko-fi'n - sa lan - ga. Ko-fi'n - sa lan - ga. Ka-ka shi lan - ga. Ka-ka shi lan - ga.

9 Kum a - den - de. Kum a - den - de. Kum a - den - de, hey!

Kye kye ku - le

Kye kye ko-fi'n - sa

Ko-fi'n - sa lan - ga

Kaka shi lan - ga

Kum a - den - de

HEY!

Om Mimi ni

Den svenska texten är skriven utifrån det faktum att man i Tanzania ser och hör vad kroppen känner. Vid användandet av Mimi ni dyker det ofta upp intressanta funderingar om känslor och empati. Låt eleverna

ändra texten genom att sjunga om andra känslouttryck än glädje.

Det här är också en utmärkt sång om man vill arbeta med enkel tvåstämmighet.

Mimi ni

Mi - mi ni, Mi - mi ni. Mi - mi ni —
1. Lyss-nar på, lyss - nar på hur jag mår —
2. Tit - tar på, tit - tar på hur jag mår —

Mi - mi ni — Mi - mi
1. Lyss - na, hö - - - - - r. Lyss - na
2. Tit - ta, se - - - - - Tit - ta

3
Mi - mi ni na o - na fu - ra - ha. —
Käns - lor - na de fyl - ler mig med gläd - je.
Käns - lor - na de fyl - ler mig med gläd - je.

ni — Mi - mi
hö - - - - - r. Lyss - na
se - - - - - Tit - ta

Afrikanska sånger i svenska sångböcker

Bele Mama
Njuba (Tanzania)
Osi buku
Sabokoaja (Zanzibar?)
Siyahamba (Sydafrika)
Dipidu, (Uganda)

Mangwani Mpulele, (Sydafrika)
Banuwa (Liberia)
Pata, pata, (Sydafrika)
Mwana Wange, (Uganda)
Kumbya (Angola)
Kinalicherry (Sydafrika)

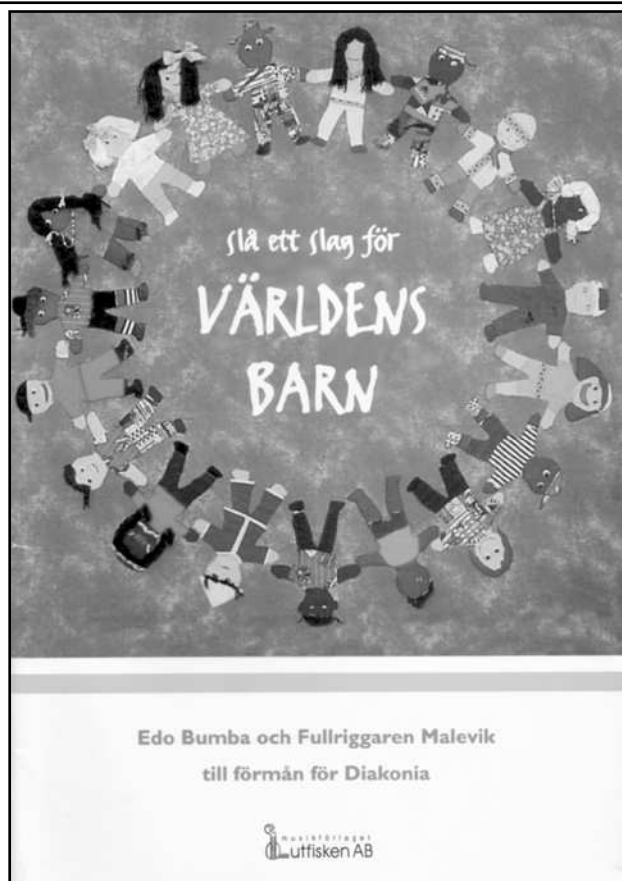
Slå ett slag för VÄRLDENS BARN

Christer Andréas, Edo Bumba
Lutfiskens förlag 2001
ISBN 91-88496-29-5

Slå ett slag för VÄRLDENS BARN är ett sångmaterial som kom ut 2001 på Lutfiskens förlag. Författarna Edo Bumba och Christer Andréas ville i och med boken dokumentera ett projekt som handlade om hur barn har det i olika länder. Christer är musiklärare strax utanför Göteborg och Edo, frilansande musikpedagog och gitarrist ursprungligen från Demokratiska republiken Kongo. Edo Bumba deltog som kursledare under SRD:s årsmöteshelg 2006 och presenterade då en del av innehållet.

Boken, bestående av 40 sidor, innehåller 13 sånger, komp, lek- och dansbeskrivningar samt en del annat material kopplat till temat. Alla sånger har även fått spansk översättning.

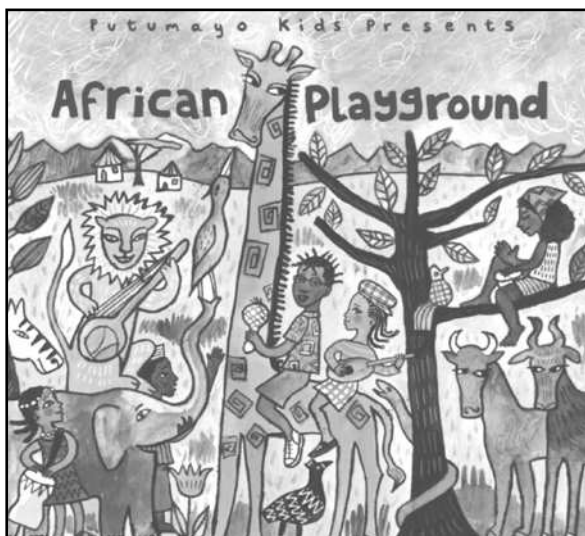
Att materialet mest har fått betoning på afrikansk och svensk musik är inte så konstigt i och med att författarna representerar dessa kulturer. Vissa sånger har kopplingar till USA och Latinamerika. Däremot saknas Asien helt. Men det gör inget, för det här är ett bra material att arbeta med i ett mer djupgående projekt kopplat till exempelvis FN:s barnkonvention. Det går lätt att komplettera med material från övriga världsdelar om så önskas. För det är så jag tror att materialet används bäst; i samarbete med flera lärare och olika åldrar av barn, i ett större projekt som handlar om barns rättigheter. Barn har samma värde och rättigheter oavsett var de bor eller kommer ifrån. Det finns sånger som passar för blandade åldrar och en del kör- och instrumentarr.

Till sist rekommenderas att besöka föreningen Världens Barns hemsida www.childrensworld.org där det finns mycket material att hämta som passar till temat. Föreningen har dessutom en mycket bra tidning, Globen, som handlar om barn i olika delar av världen. Tidningen går att beställa i klassuppsättning till skolan.

Berit Westin

Putumayo's African Playground

Under folkmusikrörelsen på 1970-talet spelade några afrikanska musiker i Sverige in barnskivor. Ahmadu Jarr var kanske först med "En dag i Afrika". En av

hans efterföljare var Låt och Leklaget som har hunnit spela in en hel del Afrikaskivor. Flera afrikanska visor har blivit en del av svensk dagis- och skolkultur. Så vanliga att man ofta glömmer deras ursprung. Det afrikanska kulturgods plockas ur sitt sammanhang och försvenskas.

Skivbolaget Putumayo är känt för sina fina samlings-skivor med s.k. världsmusik. Därför är det är roligt att upptäcka att de har gjort en cd med afrikansk musik för barn. Den här skivan innehåller sånger från många delar av Afrika - från Senegal till Sydafrika. Material känns ursprunglig och absolut inte tillrättalagd för västerländska öron. Några höjdpunkter är Kalimba som mina elever älskar att röra sig till och hälsnings-sången "Jambo Bwana" som får eleverna att artigt hälsa varandra på swahili. Att det medföljer ett litet häfte som ger en utförlig beskrivning av musiken är också ett plus.

Karin Jehrlander

Mbira

Lamellofon, kärt instrument har många namn! Kan heta; Mbira (Zimbabwe), Budongo (Uganda), Kalimba (Zambia), Tom (Etiopien), Sanza, Sanzi, Likembe, Lukembi, Mbila, Kasansi, Kisanji, Mboton, Agidigbo (Nigeria), Akpata, Ubo, Jidida, Gbelee, Bonduma, Kongoma, eller Kondi beroende på var i Afrika man råkar befinna sig. Det finns t.o.m. el-mbiror.

Instrumentet ger en lite hemlig känsla. Händerna är gömda i resonatorn – ingen kan egentligen se vad fingrarna gör. När många spelar tillsammans låter det mycket och fantastiskt.

Mbiran är ett utmärkt klassrumsinstrument. De zimbabwiska mbiror jag använder i min undervisning är

konstruerade så att de kan spela tre ackord; tonika, subdominant och dominant och kan användas för att ackompanjera sånger.

Mästarspelaren kan spela tillsammans med nybörjaren. Polyrytmiska utvecklingar behöver alltid förhålla sig till ett stadigt pulsspel – demokrati i den musikaliska praktiken!

Den 11 årige pojken tittade besviket på mig när han släntrade in genom klassrumsdörren.

”Camilla, jag ringde till Kommunala Musikskolan. Man kan inte spela mbira där. Tanten visste inte ens att mbira är ett musikinstrument.”

Camilla Gölstam

Det finns ett afrikanskt ordspråk som säger att musikinstrument måste lära sig att tala innan de kan sjunga.

Vattentrummor görs av stora kalebasser. Den största delen står på marken och fylls med vatten. En lite mindre kalebass flyter upp-och-ner i den. Trumman spelas med hjälp av ringar på fingrarna, pinnar, skedar eller t.o.m. sandaler.

En stor del av världens populärmusik har kommit till på barer och kaféer. Flaskor och i synnerhet ölflaskor används på många håll i Afrika för att slå takten.

Karin Jehrlander

Jag vill studera musik men mormor vill hellre gifta bort mig

Anelisa bor med sin mormor i ett litet hus uppe i bergen. Hennes pappa är död och mamma arbetar i staden långt borta för att få ihop pengar till familjen. Jag träffar henne av en tillfällighet när jag besöker en god vän som är musiklärare i Lady Gray. När Irma ber Anelisa sjunga några sånger för mig är hon inte nödbedd. Hon börjar med en traditionell sång på xhosa och de karaktäristiska klickljuden sprutar ur munnen på henne. Jag hajar till! Vad är det här? Vilket sug hon har i rösten – och vilken känsla hon förmedlar!

Nästa sång är på engelska, sedan afrikaans och till slut xhosa igen. Efteråt är jag väldigt tagen. Jag har sällan hört någon sjunga så här. Hon är 16 år, uppväxt i en avlägsen by och har aldrig fått någon sångundervisning. Men hon står helt ensam framför mig i ett kallt rum och sjunger med en glöd och en musikalitet som är obeskrivlig. Det slår mig att hon kommer från samma stam som Miriam Makeba. De sjunger på samma språk och med samma glöd. Är detta möjligen en kommande storsångare jag har fått lyssna till?

Irma frågar hur hon har det? Har hon sjungit på några tillställningar på sistone? Kommer hon att fullfölja high school? -Jodå, det är OK. Hon har två och ett halvt år kvar av high school. Det har visserligen pratats om att hon borde gifta sig snart, men hon hoppas att hon i alla fall får gå ut skolan. Utan att hon säger det förstår vi att det skulle vara lättare för familjen om de inte behövde hålla henne i skolan. Hennes lärare berättar sen att mormor tar de få Rand hon ibland lyckas tjäna ihop.

Efteråt är Irma väldigt ledsen. Hon berättar att det är hennes stora sorg att hon inte kan hjälpa Anelisa till att få studera musik. Anelisa är den mest begåvade elev hon träffat på, men familjen har inga pengar till att bekosta en musikutbildning.

Irma har själv bara halvtidsanställning som musiklärare. Sin andra halvtid arbetar hon oavlönad på fattiga byskolor som inte har råd att anställa lärare. Dessutom bedriver hon ett forskningsprojekt som går ut på att bevara barnens traditionella sånger och danser. Hon anordnar festivaler där barn från olika stammar får dansa och sjunga för varandra. Allting spelas in och dokumenteras. Genom hennes arbete får barnen en ny stolthet över sitt kulturarv och de växer både i sina egna och i andras ögon.

I mina ögon är Irma en hjälte. Hon är en vit sydafrikan med god utbildning, uppväxt i en ganska trångsynt miljö. Många tycker att hon är konstig och de undrar varför hon bryr sig om de svarta barnen och deras musik. Men Irma struntar i deras avoghet. Hon har flyttat till Lady Grey för att hon trivs där, och hon tycker att hennes arbete är viktigt! Hon kör runt i sin skakiga bil för att ge gratisundervisning, hon har 9 svarta pojkar inackorderade i sitt hem, hon sitter i

Anelisa

skolstyrelsen och hon är informell mentor åt rektorn. Vilken musiklärare! Jag åker runt med Irma i tre dagar. Hon bär olika stammars klädedräkt olika dagar, och hon är älskad vart hon än kommer.

När Irma den här dagen berättar om Anelisa får jag en idé. Jag ska försöka att samla in pengar så att hon kan studera vid Lady Grey Arts Academy de två och halvt år hon har kvar av high school. Sen kan hon om hon vill söka stipendium för universitetsstudier. Lady Grey Arts Academy är en väldigt bra skola med musik/dans/teater/konst-profil. Den är en av tre liknande skolor i Sydafrika och ligger bara fem mil från Anelisas hem. Men det går inte att pendla dit för det finns ingen kollektivtrafik. Liksom alla de andra eleverna måste Anelisa måste bo inackorderad om hon vill studera där.

Två månader senare är allt ordnat. Jag har börjat samla in pengar och Irma har lovat att sköta finanserna så att inget "försvinner" på vägen. Anelisa är antagen till skolan och flyttar in på internatet tillsammans med de andra eleverna. Hon blir direkt solist i kören och körladaren är överförtjust. Anelisa är glad så hon hoppar. Hon får nu äntligen studera på en riktig Art School och lära sig mer om sång musik och dans. Framtiden är ljus och full av möjligheter...

Du kan läsa mer om skolan på www.ladygreyartsacademy.net

Om du vill veta mer eller om du vill bidra till Anelisas fortsatta studier är du välkommen att höra av dig till eva.wedin@kmh.se

Eva Wedin

Tillhör du dem som väljer att skriva en egen låt – i stället för att ägna timmar av letande efter den perfekta låten?

Under rubriken Låtforum kan du dela med dig av dina egna låtar. I varje nummer presenterar vi en ny rytmiklåt – blir det din nästa gång?

Skicka in dina egna alster till Rytmikforum. Det går bra att skicka in en kopia av handskrivna noter efter-

som vi har möjlighet att göra layout på dator.

På låtforums material gäller vanlig copyright. Du kan använda och kopiera låten för eget bruk eller till ditt klassrumsbehov. Däremot får du inte kopiera sången och sprida den vidare.

De första att skicka in bidrag till Låtforum är Alma Hedlund och Marc Bjersbo-Asp.

Alma tog Rytmiklärexamen i Stockholm 2004. Nu arbetar hon på Carlssons skola och är körledare i Centrumkyrkans körer.

Marc började studera rytmik i Stockholm och bytte sedan inriktning. Nu är han nyexaminerad från musik- och medieutbildningen på KMH. Idag freelansar han med att göra musik till videoproduktioner och till webben. Han håller även föreläsningar i medieteknik.

långa dagar med regn

alma hedlund/marc bjersbo asp

Vocals

vat-ten som drop-par på gre-nar och blad vat-ten som tvät-tar bort smuts

vat-ten som rin-ner i sjö-ar och hav vat-ten som släck-er min törst vat-ten som plas-kar på

snig-lar och mas-kar vat-ten som fal-ler på mig jag gil-lar lån - ga da - gar med

regn jag gil-lar lån - ga da - gar med re - - - egn lån - ga da - gar med

lån - ga da - gar med re - - - egn lån - ga da - gar med

Vad gör du nu?

Den här gången har vi intervjuat de som tog examen 1983 i Göteborg. Det är värt att notera att det är dessa tre personer var de första som tog Rytmiklärarexamen i Göteborg efter det att utbildningen startade 1979.

Vem är du?

Jag heter Lotta Hellsten och är en ensamstående tvåbarnsmor bosatt i Gävle. Sedan sex år arbetar jag som producent för Musik i Gävleborg.

Mitt arbete är mycket varierat. Jag arbetar med allt från att producera barnföreställningar, anlita musiker, stödja projekt i länets skolor, till att exempelvis arbeta med Musik Direkt, där ungdomar själva är musiker. Ni kan läsa mer på <http://www.lg.se> Sök på "musik i skolan"

2. Berätta om din utbildning.

Jag kom in på Rytmiklärarutbildningen redan som 18-åring. Från början hade jag egentligen tänkt satsa på dans. Jag dansade mig igenom min gymnasietid i Karlstad. Det var en av mina lärare på gymnasiet som tipsade mig om Rytmiklärarutbildningen.

Genom att vi var den första kullen fick vi experimentera mycket. Det fanns både för- och nackdelar med allt experimenterande, men som ung student upplevdes det nästan bara underbart. Vi hade mycket lärarledd undervisning, improvisation, dans, fritt skapande. Praktik hade vi ända från början av vår utbildning och metodiken var fantastisk.

Vem är du?

Jag heter Bodil Brehmer och jag bor i en villa i Göteborg tillsammans med min 16-årige son och min sambo. I bottenvåningen på huset har jag rytmiskola – Studio Dalcroze.

Berätta om din utbildning!

Jag gick rytmiklärarutbildningen på Musikhögskolan i Göteborg och tillhörde den första årskullen som gick ut. Vi var väldigt få i början, linjen var helt ny och naturligtvis hade den "barnsjukdomar". Men det fanns också en stor entusiasm och något som var unikt för "vår" linje – vi hade övningsundervisning under alla fyra åren. Det var väldigt bra. Jag tog examen 1983 och efter det har jag försökt fortbilda mig med jämna mellanrum. Jag har gått ett par påbyggnadskurser i rytmik i Stockholm, jag har gått en kurs i violinmetodik och jag har läst magisterkurs i musikpedagogik här i Göteborg.

Har din utbildning kommit till nytta - på vilket sätt?

När jag tagit examen, fanns inga rytmiklärarjobb att få, men jag fick en musiklärartjänst på låg- och mellanstadiet i Alingsås. Vid sidan av tjänsten hade jag några jobb

3. Har din utbildning kommit till nytta - på vilket sätt?

Så här i backspegeln kan jag verkligen se hur väl jag har använt min utbildning. Efter min examen fick jag en specialsydd tjänst i Uddevalla. Där fick jag arbeta med rytmik på alla stadier, förskola, sarskola, grundskola, gymnasium och musikgymnasium. Det var en mastodonttjänst, skrattar Lotta, men det var otroligt lärorikt.

I slutet av 80-talet flyttade jag till Gävle och där arbetade jag med lärarutbildningarna. Då fick jag också möjlighet att skriva en del undervisningsmaterial.

Jag har haft stor nytta av det metodiska och didaktiska inom rytmiken, det tematiska sättet att tänka. Allting är möjligt med rytmik.

4. Har du satsat på något speciellt ämnesområde inom rytmikpedagogiken?

Det skulle väl vara metriken. Metrik har jag jobbat med i alla åldersgrupper. Puls, rytm och rörelse – metrik är genomgående i allt.

5. Har du något råd att ge blivande rytmiklärare?

Våga ge er ut på andra musikaliska områden. Arbeta inte enbart som lärare.

som frilansande rytmiklärare (Ljungskile Folkhögskola, några dagis etc.) Ett år turnerade jag med en musiksaga i ett regionmusik-projekt. Efter hand som det examinerades rytmiklärare i Göteborg, började det dyka upp jobb. Jag arbetade i musikskolan i Härryda, på Frölunda Kulturhus och i Hammarkullen. Detta fram till 1990 – då startade Anna Maria Koziomtzis och jag Studio Dalcroze.

Har du satsat på något speciellt ämnesområde inom rytmikpedagogiken?

Idag undervisar jag i rytmik för baby och 1- & 2-åringar tillsammans med föräldrar, 3-,4- & 5-åringar (utan föräldrar) och 6 åringar och uppåt i fiolrytmik.

Jag tycker om att jobba med alla grupper – men fiolrytmiken ligger mig lite extra varmt om hjärtat. Mina fiolrytmikelever har en 60-minuters grupplektion i veckan. Då varvar vi spel med rytmik, sång, dans musikteori etc. Sen har de också en enskild lektion på 15 min per vecka. Det roar mig att tänka ut finurliga övningar för att få barnen att förstå. Dessutom har ju jag ofta haft ungarna i flera år innan de börjar spela fiol – och det gör ju inte saken sämre.

Har du något råd att ge till blivande rytmikpedagoger?

Det var den svåraste frågan – vi är ju alla så olika. Men en tanke jag alltid bär med mig är att vi är i läroprocessen tillsammans – eleverna lär sig (förhoppningsvis) något men jag lär mig (minst) lika mycket, fast något annat. Jag tror att det är en del av tjusningen för mig – vi gör framsteg – tillsammans.

Vem är du?

Jag heter Annika Tohver

Berätta om din utbildning.

Jag tog min Musik- och Rytmiklärarexamen 1983 vid Musikhögskolan i Göteborg. Jag började direkt jobba som musiklärare i grundskolan. De första åren var rätt slitsamma och jag jobbade på många olika skolor för att få ihop

en heltidstjänst. 1987 fick jag hela min tjänst på en skola, Grevegårdsskolan i Västra Frölunda. Sedan 1995 är jag på Fiskebäcksskolan och där erbjöds jag möjligheten att läsa in matte. Nu undervisar jag ungefär lika mycket i de båda ämnena. Det är en mycket rolig kombination av ämnena och

jag trivs med det och att vara klassföreläsare för elever i de äldre årskurserna (år 6-9).

Har din utbildning kommit till nytta - på vilket sätt?

Jag har inte undervisat som rytmiklärare, men tycker att jag har haft stor glädje av min utbildning. Jag tycker att den gav mig en bra grund, pedagogiskt och personligt. Jag tycker att min rytmikbakgrund gör det enkelt och naturligt för mig att använda kroppen i en rörelsekanon, dans eller som uttryck för gestaltning – och att integrera detta i min vanliga musikundervisning. Min uppfattning är att eleverna också tycker att det är roligt.

Har du något råd att ge till blivande rytmikpedagoger?

Var dig själv och gör det som du tycker är roligt, det är så du entusiasmerar dina elever!

Workshop med Edo Bumba, Artisten Göteborg

Lördagen den 18 mars träffades 12 st förväntansfulla ”rytmikare” för att få fylla på depåerna. vad det gäller Djembe och Körsång från Kongo. Edo Bumba, som du kan läsa mer om på www.edobumba.com, höll i en skönt avslappnad workshop hela dagen. Dock med en mycket mer intensiv happening mitt i som jag skriver senare om. Vårt första pass fokuserades på Djembetrumman där vi genom lite lek med skinnet värmden upp händerna och fick lite tips för nybörjarelever. Vidare jobbade vi mycket med en rytm där hjärtslaget kom i fokus. Som ett lugnt lokomotiv tuffade vi på en bra stund, med inslag av improvisation, tills motoriken satt sig ganska väl. Precis innan lunch övade vi en otroligt vacker sång som vi efter lust lät flyta ut i en fri rytm efter vart och ens tempo.

Under eftermiddagen kom körsånger från Kongo i fokus än mer. Edo Bumba använde sig då b.l.a. av sången ”Trummornas sång/Slå ett slag för Världens barn” från materialet ”Världens barn” som han har skapat tillsammans med en vän för flera år sedan. Några i gruppen hade redan provat delar av materialet med positiv respons från elever i skilda åldrar. Låten Nkembo har t.ex. jag använt som dans med sjalar eller tygremsor i en vuxen/barngrupp 3-5 åringar i kyrkan. För användning i skolan finns körstämmer eller enklare och svårare rytmstämmer till de flesta sångerna. En dans som jag använt för lätt koordination och uppvärmning för 10-12- åringar är ”Malisoe” som jag tror många av oss hört innan.

Höjdpunkten denna dag var för mig och troligen de flesta av oss ett besök på Världskulturmuseet vid lunchen denna

Edo Bumba

dag. Dock syftar jag inte på den häftiga byggnaden, den vackra maten eller det trevliga sällskapet. Nej, vad som dyker upp i minnet är människors medryckande ansikten och ögon när vi fick vara en del av en av Edo Bumbas flera shower på museet. Trots minimal förberedelse var det härligt att få backa upp fartfyllda trumimprovisationer, stötta i den vackra sången och framförallt se människor fyllas av musikens glädje. Jag kunde inte hjälpa tanken att det var skönt att få krypa ur mitt västerländska skal för att bara ryckas med en liten stund.

Jill Olandersson

Årsmöteshelg 2007

Nästa årsmöteskurs kommer att äga rum i Skellefteå den 17-18: e mars 2007. Skriv in årsmöteshelgen i din almanacka redan nu och håll dig uppdaterad om årsmötesplaneringen på vår hemsida och genom våra nyhetsbrev!

Styrelsen

En presentation av nya styrelsen

Camilla Gölstam

Ordförande
Solna
camilla@rytmikforum.se

Mening som beskriver mig:

“Att finna lugn i en bullrig miljö; att följa flödet med ett leende. Mina uppgifter utmanar mig. Min mammaroll förändrar mig.”

Bodil Brehmer

Göteborg
Kassör
bodil@rytmikforum.se

Mening som beskriver mig:

“Har rytmik i huvudet nästan jämt, spelar fiol, springer i skogen, umgås med familjen och kaninerna.”

Ylva Holmberg

Sekreterare
Malmö
ylva@rytmikforum.se

Mening som beskriver mig:

“Melodi är hjärtats språk, rytmen i blodets sång och harmonin i själens spegel”.

Lotta Bergil

Tidningsredaktion
Stallarholmen
lotta@rytmikforum.se

Mening som beskriver mig:

”månsidig och kreativ med svårt att få arslet ur vagnen”

Henrik Almén

Webmaster
Stockholm
henrik@rytmikforum.se

Mening som beskriver mig:

Bor i Stockholm där jag skriver noter, jobbar med statistik, producerar radio och lite annat.

Kersti Larsson

Tyresö
Suppleant
Förbundshistoriker

Karin Jehrlander

Skogås
Suppleant
Tidningsredaktion

Utnyttja ditt medlemskap

Med jämna mellanrum kommer du att få nyhetsbrev från SRD. Det kan också komma exklusiva inbjudningar till öppna workshops eller konserter; medlemserbjudanden.

Allt detta sker med epost. Se till att du har rapporterat in en aktuell epostadress till förbundet. Skicka ett mail så lägger vi till dig på vår medlemslista.
medlem@rytmikforum.se

Håll dig uppdaterad

Under hösten kommer SRD: s nya hemsida att växa fram. På hemsidan kommer bland annat du att kunna diskutera i ett nätforum och läsa rytmikforums blogg. Välkommen att titta förbi vårt nybygge.

www.rytmikforum.se

En av Sveriges mest betydande rytmikpedagoger har gått ur tiden. Ebba Burton avled stilla i sitt hem den 11 juni 2006, några månader efter sin hundraårsdag.

Ebba Burton erhöll 1928 och 1929 sina musiklärar- och kyrkosångarexamina vid Kungliga Musikaliska Akademien. Där mötte hon för första gången rytmikpedagogiken som elev till Anna Behle. Detta möte kom att få en avgörande betydelse i Ebbas liv. Efter att ha undervisat i musik vid Anna-skolan fram till 1933, begav sig så Ebba till Institut Jaques-Dalcroze i Genève, där hon 1938 erhöll sitt rytmiklärarcertifikat.

Efter en tid med familj och två döttrar utmynnade kärleken till rytmiken i ett diplom 1951 vid institutet i Genève, vilket gjorde henne till en av de få svenska rytmikpedagoger med denna högre rytmiklärarexamen. Det blev starten för ett intensivt liv med undervisning i musik och rytmik. Under två decennier, 1951 – 1971, undervisade Ebba i ämnena musik och rytmik vid Högländsskolan i Bromma, där hon blev själen bakom alla sång- och julspel som sedan blev en del av skolans tradition.

Det Ebba själv såg som sin viktigaste insats var att hon på olika och egna sätt kunde föra Emile Jaques Dalcroze's idéer vidare i Sverige, och främst gjorde hon det genom att tillsammans med bl a Dagmar Wide starta Svenska Dalcroze-seminariet 1960. Där undervisade hon fram till 1974 i rytmik, pianoimprovisation och solfège. Undervisningen, att förmedla musik via rytmik, gav henne oerhörd tillfredsställelse

och glädje. Hon eftersträvade alltid hög kvalitet och Ebbas dotter Nina Burton berättar hur Ebba 1968 noga förberedde sig för att ta över rytmikundervisningen på musikhögskolan i Stockholm, genom att resa runt till olika Dalcroze-institut i Europa för att få kvalificerad inspiration av sina forna kamrater från Genève. Tjänsten på musikhögskolan upprätthöll hon under tre år.

Upplevelsen av och kunskapen om musikens helhet och beståndsdelar var Ebbas riktmärke och mål. Alla hennes kurser hade en klar och tydlig progression. Hon älskade rytmiken och med stor integritet gav hon mycket energi, kraft och glädje i sin undervisning. Tydligheten, och de krav hon ställde på eleverna för att nå sina musikaliska och pedagogiska mål, ingav också stor respekt och motivation till studierna. Ebba kände ett ansvar för att rytmikpedagogiken och Jaques-Dalcroze's idéer skulle utvecklas och leva vidare. På hennes initiativ instiftades två fonder till stöd för rytmikpedagoger i Sverige.

Många är de forna elever som än idag intygar Ebbas betydelse som ledstjärna både personligen och yrkesmässigt. Ebba har med sin styrka och sitt skarpa intellekt under ett sekel varit en förebild för oss rytmikpedagoger. Hennes liv och verksamhet för rytmiken har skapat flera generationer av rytmiklärare i Sverige. Inte minst för oss kvinnliga rytmikpedagoger har Ebba visat att passion kan vara något större än kärlek mellan människor. Det kan också vara vördnad för en idé som omfattar människans alla kompetenser och uttryck.

Ulla Hellqvist / Ulla Wiklund

Kom på höstmöte!

Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze vill ge dig, rytmiklärare eller rytmikstudent ett tillfälle att träffas. Kom och inspirera, kom och bli inspirerad av rytmikare med andra sorters jobb, annan repertoar eller nya tokiga undervisningsidéer. Bara vi vet hur fantastiska vi är!

GÖTEBORG

Plats:

Studio Dalcroze,
Klintens väg 20

Tid:

Söndagen den 12 november,
kl. 14.00 – 17.00.

Program:

- Workshop:
Improvisation med instrument och rörelse
Piano och Congas finns. Spelar du ett bärbart instrument – ta med det!
- Fika och samtal.
- Att bygga nätverk.
- Information från förbundet.

För anmälan & frågor:

Senast den 6 november.
bodil@rytmikforum.se
031-42 48 82

Välkommen!

STOCKHOLM

Plats:

Musikmuseet,
Sibyllegatan 2

Tid:

Söndagen den 26 november,
kl. 12.00 – 17.00.

Program:

- Museipedagogen rytmikläraren
Lars Annersten visar museet.
- Liten konsert av och med student-
er från KMH.
- Tid för samtal och möte.
- Att bygga nätverk.
- Information från förbundet.
- Mingelbuffé till subventionerat
pris: 65 kr.

För anmälan & frågor:

Senast den 19 november.

camilla@rytmikforum.se
070-643 83 39

Kostnad:

Kaffe och rundvandring ingår.
Buffé, om du vill, 65 kr.

Välkommen!

MALMÖ

Plats:

Nordenskiöldsgatan 10
Vi möts i foajén till lärarutbildnin-
gen. Den ligger nära stationen.

Tid:

Söndagen den 12 november, kl.
15.00.

Program:

- Att bygga nätverk.
- Tid för samtal och diskussioner.
- Fika.
- Information från förbundet.
- Dagen är fortfarande under plan-
ering.

För anmälan & frågor:

Senast den 6 november.

ylva@rytmikforum.se
040-97 37 42

Välkommen!

SKELLEFTEÅ

Plats:

Anderstorpsskolan,
Gymnasievägen 5

Tid:

Lördagen den 11 november,
kl. 10.00 – 16.30.

Samt kvällsföreställning med Skel-
lefteå Dans- och Balettförening.
Föreställningen
”Dans i Novembermörkret”

Program:

- Workshop:
Notvården på lågstadiet
och gymnasiet.
Ingrid Arvidsson
Christina Lövbom
- Att bygga nätverk.
- Planering inför SRD:s årsmöte.

För anmälan & frågor:

Senast den 27 oktober.

ingrid.arvidsson@kvisten.se

0910-120 64

Eller:

christina.j.lovbom@gmail.com
0910-388 32

Kostnad:

Dagen är kostnadsfri, lunch och
kaffe ingår.
Biljettpris för föreställningen ca 50
kronor.

Välkommen!